

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2023-10-13

Diarienummer:
AMN-2023-00313

Handläggare:
Henrik Jansson, Linda Helmer

Avslut av dynamiskt inköpssystem (DIS) för arbetsbefrämjande insatser

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** låta dynamiskt inköpssystem (DIS) som upphandlingsmodell löpa ut enligt avtal, **samt**
2. **att** vid upphandling av kommunala arbetsmarknadsinsatser använda det upphandlingsförfarande som är bäst lämpat utifrån efterfrågad tjänst och dess omfattning.

Ärendet

Att upphandla arbetsmarknadsinsatser via DIS beslutades av arbetsmarknadsnämnden den 3 maj 2019 (AMN-2019-0187).

Utifrån förändrade förutsättningar för kommunen att erbjuda kommunala arbetsmarknadsinsatser samt minskat inflöde till ekonomiskt bistånd är förvaltningens förslag att låta det dynamiska inköpssystemet för arbetsbefrämjande insatser att löpa ut enligt avtal. Uppsala kommuns befintliga upphandlingsförfarande möter nämndens behov vid upphandling av arbetsmarknadsinsatser.

Beredning

Ärendet har beretts inom Arbetsmarknadsförvaltningen.

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv. Utifrån Arbetsförmedlingens reformering köper myndigheten in fler tjänster via upphandling, upphandlingar som Uppsalas näringsliv har möjlighet att delta i.

Föredragning

Upphandling av arbetsmarknadsinsatser genom upphandling via ett dynamiskt inköpssystem beslutades av arbetsmarknadsnämnden 3 maj 2019, ärende AMN-2019-0187.

Ett dynamiskt inköpssystem gör det möjligt för en upphandlande organisation att få tillgång till ett brett urval av leverantörer, och på så sätt utnyttja konkurrensen på bästa sätt vid inköp av sådant som köps regelbundet. Till skillnad från ett ramavtal så är ett dynamiskt inköpssystem öppet för nya leverantörer att ansluta sig till under hela systemets giltighetstid, så länge de uppfyller kvalificeringskraven¹.

Sedan införandet av DIS har inflödet till ekonomiskt bistånd sjunkit och antalet som varit arbetslösa med behov av ekonomiskt bistånd har nästan halverats sedan augusti 2020.

Även Arbetsförmedlingens reformering har medfört att kommunen har en allt mer begränsad roll i den statliga arbetsmarknadspolitiken då fristående aktörer används för att tillgodose de arbets sökandes behov. Fler arbetslösa får insatser via de upphandlade aktörerna och Arbetsförmedlingen har upphandlat mer insatser för de som står längre ifrån arbetsmarknaden. Detta medför att efterfrågan på arbetsmarknadsinsatser i kommunens regi påverkas.

Utifrån dessa förutsättningar är förvaltningens förslag att låta det dynamiska inköpssystemet för arbetsbefrämjande insatser att löpa ut enligt avtal och vid behov av upphandling av kommunala arbetsmarknadsinsatser använda det, utifrån aktuell tjänst, bäst lämpade upphandlingsförfarandet. En bedömning som görs utifrån typ av tjänst, tjänstens bedömda värde samt om förvaltningen särskilt eftersträvar nya lösningar. Uppsala kommuns befintliga upphandlingsförfarande möter nämndens behov vid upphandling av arbetsmarknadsinsatser.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 oktober 2023
- Bilaga 1, Förutsättning dynamiskt inköpssystem för arbetsbefrämjande arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145/#K8

Arbetsmarknadsförvaltningen
Bilaga

Datum:
2023-10-12

Diarienummer:
AMN-2023-00313

Handläggare:
Linda Helmer, Henrik Jansson

Bilaga 1. Förutsättningar dynamiskt inköpssystem för arbetsbefrämjande arbetsmarknadsinsatser

Syfte

Underlaget beskriver de förändrade behoven för kommunen att upphandla arbetsmarknadsinsatser.

Bakgrund

Upphandling av arbetsmarknadsinsatser beslutades av arbetsmarknadsnämnden 3 maj 2019, ärende AMN-2019-0187. Beslut togs utifrån ett uppdrag i nämndens verksamhetsplan där förvaltningen fick i uppdrag att utreda ett system med auktoriserade arbetsmarknadsinsatser, åtgärd 22. Förvaltningen föreslog att upphandling av arbetsmarknadsinsatser skulle ske via ett dynamiskt inköpssystem (DIS).

Fördelar som förvaltningen såg med DIS var att avrop löpande kunde publiceras och att förvaltningen på så sätt effektivt kunde möta nämndens prioriterade målgruppers behov. Utifrån ett näringslivsperspektiv ansåg förvaltningen även att det var fördelaktigt för lokala, nya och mindre företag att kunna konkurrera om avtal då endast företag som ansökt och blivit godkända till det dynamiska inköpssystemet kunde lämna anbud.

Vid tillfället för beslut om att upphandla arbetsmarknadsinsatser hade kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat år för år. Av de som 2019 sökte försörjningsstöd gjorde 48 procent det på grund av arbetslöshet. Juli 2023 är motsvarande nivå 46 procent.

Vid första anbudsinvitan arbetade arbetsmarknadsavdelningen med ca 3500 unika individer/år och året efter hade avdelningen ca 4300 inskrivna.

Arbetsmarknadsnämndens förstärkta arbetsutskott fastställde förfrågningsunderlag och kravspecifikation avseende upphandling av arbetsbefrämjande insatser den 26 augusti 2019.

Upphandlingar 2021 och 2022

Under 2021 upphandlades arbetsträning vid fem tillfällen, 10 platser i månaden fördelat på tre olika leverantörer. Även en jobbsökarkurs med omfattning av 400 deltagare upphandlades under hösten 2021. Under december upphandlades även en kurs i grundläggande digital kompetens för 100 deltagare.

Under 2022 upphandlades fler arbetsträningsplatser då tidigare avtal löpte ut. Vid det tillfället upphandlades 40 platser per månad fördelat på två leverantörer. Även option för jobbsökarkursen utlöstes. Under 2022 upphandlades även en matchningsinsats för 300 deltagare men där avtalet sas upp i förtid.

Vad är ett dynamiskt inköpssystem?

Ett dynamiskt inköpssystem gör det möjligt för en upphandlande organisation att få tillgång till ett brett urval av leverantörer, och på så sätt utnyttja konkurrensen på bästa sätt vid inköp av sådant som köps regelbundet. På marknader som är under snabb utveckling kan upphandlande organisationer genom dynamiskt inköpssystem effektivt köpa in de senast utvecklade lösningarna och produkterna. Vid tjänsteupphandlingar har en upphandlande organisation stor möjlighet att hitta rätt kompetens till varje enskilt uppdrag. Till skillnad från ett ramavtal så är ett dynamiskt inköpssystem öppet för nya leverantörer att ansluta sig till under hela systemets giltighetstid, så länge de uppfyller kvalificeringskraven.

Regelverk

Upphandling genomförs enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) (SFS 2016:1145). Upphandlingen följer reglerna för selektivt förfarande enligt LOU. De särskilda reglerna om dynamiska inköpssystem återfinns i 8 kap. LOU.

Nuläge

Förändrade förutsättningar

Inflödet till ekonomiskt bistånd har sjunkit och antalet som varit arbetslösa med behov av ekonomiskt bistånd har nästan halverats sedan augusti 2020.

Arbetsförmedlingens reformering medför att kommunen har en allt mer begränsad roll i den statliga arbetsmarknadspolitiken då fristående aktörer används för att tillgodose de arbetssökandes behov. Fler arbetslösa får insatser via de upphandlade aktörerna och Arbetsförmedlingen har upphandlat mer insatser för de som står längre ifrån arbetsmarknaden vilket även påverkar efterfrågan på insatser i kommunens egen regi.

Arbetslösa har möjlighet att erbjudas Arbetsförmedlingens förmedlingsinsats Rusta och matcha efter 6 månaders arbetslöshet och i vissa fall direkt. Under hösten 2023 lanseras en upphandlad tjänst som heter "Steg till arbete" och stödet ges av fristående leverantörer. Steg till arbete kan innehålla svenska för invandrare och där har

kommunen sin roll. Den 1 oktober ändrade även Arbetsförmedlingen rutinerna för beslut om arbetsträning och förstärkt arbetsträning.

Pågående avtal 2023- 2024

Under hösten 2023 löper avtal om 20 arbetsträningsplatser fördelat på två leverantörer ut, ingen mer möjlighet till att utlösa option finns. Även jobbsökarkursen avslutas under december 2023. Två avtal om arbetsträningsplatser, 40 platser fördelat på två leverantörer löper på fram till och med maj 2024.

Inga nya upphandlingar är planeras inom DIS.

Andra upphandlingsförfaranden

Från 1 februari 2022 gäller nya förenklade regler för upphandling. Förändringarna rör det så kallade icke-direktivstyrda området, sådant som bestäms på nationell nivå. Bland annat ändras gränsen för direktupphandlingar¹. Så kallade ”sociala tjänster och andra särskilda tjänster” är gränsen för när en direktupphandling får göras 7 802 550 kr. Det är till exempel tjänster inom vård och omsorg, samhällstjänster, juridiska tjänster, undersökningstjänster, utbildningstjänster, evenemangstjänster, mediaproduktion samt måltids-, restaurang- och serveringstjänster. Möjligheten att upphandla arbetsbefrämjande arbetsmarknadsinsatser upp till 7,8 miljoner finns nu inom regelverk för direktupphandling.

Förvaltningens förslag

Förvaltningens förslag är att låta det dynamiska inköpssystemet för arbetsbefrämjande insatser att löpa ut enligt avtal och vid behov av upphandling av kommunala arbetsmarknadsinsatser använda det, utifrån aktuell tjänst, bäst lämpade upphandlingsförfarandet. En bedömning som görs utifrån typ av tjänst, tjänstens bedömda värde samt om förvaltningen särskilt eftersträvar nya lösningar. Uppsala kommuns befintliga upphandlingsförfarande möter nämndens behov vid upphandling av arbetsmarknadsinsatser.

Konsekvenser för näringslivet

Utifrån Arbetsförmedlingens reformering köper myndigheten in fler tjänster via upphandling, upphandlingar som Uppsalas näringsliv har möjlighet att delta i.

¹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/regler-och-lagstiftning/nya-upphandlingsregler/>